

Horváth Elemér

vae victis

*ha éreztek valami veszteséget
– hogy vesztek azt senki sem tagadta –
kinek az anyja hiányzott kinek az apja
boldogabb volt aki vissza se nézett*

*csak elszántan habzsolta a térképet
a láthatárt főként a fiatalja
és hősiességéből nem is mutatta
hogyan érzett ha egyáltalán érzett*

*csak később törtek elő az emlékek
s homályos büntudat hogy cserben hagyta
mit is? nem volt róla fogalma*

*így is úgy is mulandó emberélet
leélte ahogy tudta vagy akarta
s nem érte halt meg hanem csak miatta*

a gangesz partjain

*uram ez csak álmodozás
a verőfényes gangesz partjain
nem vityilló a nagy duna mentében
(csak mellékesen a gangesz nagyobb)
itt vannak flamingók és pálmafák
és vágytól éhes krokodilusok
hogyan legyen öreges nyafogás
visszavágyani anyám térde közé
előfordul szenilis pillanat
bármilyen kemény legény a betyár
és akasztófái a humora
hát ennyit csak nem tiszteletlenül
de józanul és tárgyilagosan
lehetett volna sokkal rosszabb is*

az öreg kúnné

*öt gyermeket szült az urának
akivel együtt jött ameríkába
a duna és a tizza közébül
szíve szorult? rezgett a lába?
egyébként nem tudom milyen vitézül
élt csak és ebbe más is belehalt már
a mississippinél éppúgy mint a marosnál
de különösebben sohasem készült
a kikerülhetetlen elmúlásra
tette a dolgát főzött mosott vasalt
s közel maradt a gyerekeihez
akkor is mikor azok elszéledtek
az életük szerint ez volt a rendje
a temetésre mind visszajöttek
haza az ohióbeli clevelandbe*

pogányosan

*kedvenc istennője helybeli nimfa volt
nem a divatosabb afrodite
születésnapján sosem mulasztotta el
hogy megköszönje neki az urát
aki feleségül vette fiatalon
s öregkorában is szerelmes volt belé
micsoda kisleány nevetett boldogan
amikor megcsókolta munkája után
és szívesen volt a karjaiban
mint először izgatott szűzleány
nászútjukon síófokon
bár tudta hogy elmúlt az ifjúság
hogy nem ők maradtak fiatalok
hanem ez a csodálatos világ*

a hűség és a hála éneke

*nézd engem kedvelnek az istenek
többnyire verssel áldozok nekik
bár nem vagyok feltétlenül hívő
csak modern józan szkeptikus
és sztoikus már talán mert öreg
semmilyen súlyos földi nyavalya
nem ért az életben soha
s köszönöm neked kedves fortuna
hogy történelmi zsákutcák elől
newyorkba segítettél kegyesen
szabad vagyok s elég a kenyerem
s nem kell feláldoznom életemet
verseimért azáltal hogy haza megyek
nélkülem is megállják helyüket*

családi kör

*otthon mindig magyarul folyt a szó
a mindennapi élet spektruma
veszekedés szeretkezés ima
a gyerekek már törték a magyart
nem tehettek róla rájuk ragadt
mint kutyára bogáncs inercia
szívesebben beszéltek angolul
s jobban ismerték whitmant mint aranyt
– that old hungarian peasant –
bár a költészet nem volt kenyerük
se fiatalon se mikor felnőttek
s nem fordítottak hátat a jövőnek
akkor sem mikor rájuk szólt az anyjuk
nevettek megértően okay mama*